

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ
ΙΚΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Ταχ. Δ/νση: Αγ. Κων/νου 8 (10241)
Πληροφορίες: Μ. Κουτσοπούλου
Αριθ. Τηλεφώνου: 2105215185
e-mail : diefpar@ika.gr

Αθήνα, 12 .6. 2014

Αριθ. Πρωτ.
Σ00/63

ΕΠΕΙΓΟΝ
ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

ΠΡΟΣ:

Όλα τα Υποκαταστήματα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
Γραφείο Διευθυντή

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Διεύθυνση Εκμετάλλευσης
Τμήμα Παραγωγής και Διακίνησης
Αναφορών

Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα

2. Ο.Π.Σ.

Επιχειρησιακή Ομάδα Παροχών
Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα

Θ Ε Μ Α : «Επισημάνσεις σχετικά με την υποβολή μηνυτήριων αναφορών κατά των προσώπων που εισέπραξαν αχρεωστήτως παροχές και συναφή θέματα.»

Με αφορμή ερωτήματα υποκαταστημάτων σχετικά με την υποχρέωση υποβολής μηνυτήριων αναφορών, παρά το γεγονός ότι το ζήτημα αυτό έχει αναλυθεί διεξοδικά στα σχετικά έγγραφα της Διοίκησης, επισημαίνονται τα εξής:

1. Η υποχρέωση υποβολής μηνυτήριας αναφοράς προκύπτει από διάταξη νόμου

α) Συγκεκριμένα, με βάση το άρθρο 37 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας κάθε δημόσιος υπάλληλος οφείλει αμελλητί να ανακοινώνει στον αρμόδιο Εισαγγελέα οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη διώκεται αυτεπαγγέλτως και η οποία υποπίπτει στην αντίληψή του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Εάν ο υπάλληλος δεν ενεργήσει εγκαίρως και προσηκόντως σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, υποπίπτει σε αξιόποινο αδίκημα (κυρίως της παράβασης καθήκοντος). Επειδή τα αδικήματα που διαπράττονται κατά του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ φέρουν, κατ' αρχήν, το χαρακτήρα αυτεπαγγέλτως διωκόμενου ποινικού αδικήματος, οι αρμόδιοι υπάλληλοι όχι μόνο δικαιούνται προσωπικά αλλά και οφείλουν να συντάξουν και να αποστείλουν στον αρμόδιο Εισαγγελέα την ανωτέρω αναφορά, προς αποφυγήν επιπλέον

ποινικής διώξεως κατά των ιδίων (σχετ. το με αρ. πρωτ. 58/28.12.1993 έγγραφο του Γραφείου Νομικού Συμβούλου).

Τα ανωτέρω σας έχουν γνωστοποιηθεί με το με αρ. πρωτ. Γ10/313/2.9.1999 έγγραφο της Διεύθυνσης Διοικητικού Προσωπικού, το οποίο υπενθυμίζεται στο με αρ. πρωτ. Σ00/35/10.7.2012 Γενικό Έγγραφο της υπηρεσίας μας.

Επομένως, όπως επισημαίνεται και στο ως άνω Γενικό Έγγραφο, δεν τίθεται θέμα διακριτικής ευχέρειας των διευθυντών ως προς την υποβολή ή μη μηνυτήριας αναφοράς, δηλαδή **η υποχρέωση αυτή υφίσταται ανεξαρτήτως του ύψους της οικονομικής ζημίας που υπέστη το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ**. Δεν είναι επιτρεπτό, λοιπόν, να συγχέονται τα καθήκοντα των δημοσίων υπαλλήλων με εκείνα των Εισαγγελέων: μετά την υποβολή της μηνυτήριας αναφοράς, η εισαγγελική αρχή είναι πλέον αρμόδια να εκτιμήσει εάν θα κινήσει περαιτέρω την προβλεπόμενη ποινική διαδικασία εις βάρος του προσώπου για το οποίο υποβλήθηκε η αναφορά αυτή.

β) Ειδικές περιπτώσεις

- Όπως έχει τονιστεί στο ως άνω Γενικό Έγγραφο, οι μόνες περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής μηνυτήριας αναφοράς είναι εκείνες κατά τις οποίες οι οφειλέτες προσέρχονται εντός τριμήνου και επιστρέφουν οικειοθελώς τις αχρεωστήτως πιστωθείσες συντάξεις που εισέπραξαν μετά το θάνατο συνταξιούχου. Ευνόητο είναι ότι στην περίπτωση που το ποσό που πιστώθηκε αχρεωστήτως μετά το θάνατο συνταξιούχου επιστρέφεται στο ακέραιο από το πιστωτικό Ίδρυμα στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, δεν υφίσταται κανένα ζήτημα καταλογισμού. Προφανώς, όμως, δεν νοείται υποχώρηση της νομιμότητας και του υπηρεσιακού καθήκοντος έναντι της προβαλλόμενης από ορισμένες υπηρεσίες μας (κακώς εννοούμενης) κοινωνικής ευαισθησίας προς τους πολίτες που αναγκάστηκαν, λόγω οικονομικής ανέχειας, να εισπράξουν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά, τα οποία δεν επέστρεψαν οικειοθελώς εντός τριμήνου, κατά τα ανωτέρω.
- Σύμφωνα με έγγραφο του Γραφείου Νομικού Συμβούλου (αρ. πρωτ.: 11038/9.10.2007) στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα πιστωτικά ιδρύματα δεν επιστρέφουν στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ολοσχερώς τις αχρεωστήτως πιστωθείσες συντάξεις μετά το θάνατο συνταξιούχου, επειδή παρακρατήθηκαν προς απόσβεση οφειλής του συνταξιούχου δυνάμει δανειακής σύμβασης που είχε συναφθεί μεταξύ τους, γεννάται αξίωση προς επιστροφή τους από τους νόμιμους κληρονόμους του συνταξιούχου και όχι από το πιστωτικό ίδρυμα. Και τούτο διότι οι δανειακές συμβάσεις αυτής της κατηγορίας, σύμφωνα με το άρθρο 1710 του Αστικού Κώδικα, ως περιουσιακές (και μετά το θάνατο ενοχικές), συνιστούν κληρονομητές έννομες σχέσεις, στις οποίες υπεισέρχονται οι κληρονόμοι κατά το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1710 και 1711 Α.Κ. Περαιτέρω δε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 904 Α.Κ. περί αδικαιολογήτου πλουτισμού, αυτοί υποχρεούνται να επιστρέψουν τα ποσά αυτά στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, επειδή κατέστησαν αδικαιολογήτως πλουσιότεροι εκ της περιουσίας του με την αποφυγή καταβολής προς

το πιστωτικό ίδρυμα των ποσών που οφείλονταν από τον συνταξιούχο –μέσω της σύνταξης- προς απόσβεση δανείου.

Στην περίπτωση αυτή ευνόητο είναι ότι υφίσταται ζήτημα μόνο καταλογισμού αυτών των ποσών στους νόμιμους κληρονόμους του συνταξιούχου, και όχι αξιόποινη πράξη, που αποτελεί προϋπόθεση για την υποβολή μηνυτήριας αναφοράς.

2. Το περιεχόμενο της μηνυτήριας αναφοράς

Η ανακοίνωση (μηνυτήρια αναφορά) προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα δεν έχει το χαρακτήρα μηνύσεως (η οποία υποβάλλεται από το αρμόδιο υπηρεσιακό όργανο του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ μόνο για αδικήματα που διώκονται κατ' έγκληση), αλλά αποτελεί τον τρόπο διά του οποίου εκείνος θα διευκολυνθεί κατά την άσκηση των καθηκόντων του, τα οποία εμπεριέχουν και την κίνηση ποινικής δίωξης επί αυτεπαγγέλτως διωκόμενων αξιόποινων πράξεων (ποινικών αδικημάτων). Για το λόγο αυτό, η μηνυτήρια αναφορά, ενώ δεν είναι απαραίτητο να έχει ειδική τυπική νομική μορφή και περιεχόμενο για να παράγει τα αποτελέσματά της, οφείλει να διαθέτει πληρότητα και σαφήνεια, προκειμένου να στοιχειοθετηθεί επαρκώς το αξιόποινο της πράξεως επί της οποίας θα επιληφθεί η εισαγγελική αρχή.

Για το λόγο αυτό σας έχουν δοθεί υποδείγματα και οδηγίες (Γ.Ε. Σ00/15/1.7.2011, Σ00/35/10.7.2012, Σ00/144/2.12.2013).

3. Ενημέρωση του αρχείου παραβατικότητας

Υπενθυμίζεται ότι η ενημέρωση του αρχείου παραβατικότητας με την καταγραφή όλων των σχετικών περιπτώσεων στις αντίστοιχες οθόνες είναι εκ του νόμου υποχρεωτική και σε καμία περίπτωση προαιρετική (σχετ. το με αρ. πρωτ. Σ00/19/7.2.2014 έγγραφο).

Όσον αφορά την ενημέρωση του αρχείου αυτού για τις περιπτώσεις που σχετίζονται με το με αρ. πρωτ. Σ00/39/28.3.2014 έγγραφο, θα πρέπει να ενεργήσετε εγκαίρως, δεδομένου ότι κατά τη λήξη της προθεσμίας που έχει οριστεί στις 30.6.2014, προκειμένου οι συνταξιούχοι να δηλώσουν τα ζητούμενα στοιχεία, θα οριστικοποιηθεί το αρχείο αυτών τους οποίους ελέγχει το υποκατάστημά σας με όσες εγγραφές έχουν καταχωρηθεί και δεν είναι επιτρεπτό να υπάρχουν αποκλίσεις ανάμεσα στα στοιχεία του αρχείου αυτού με το αρχείο των συνταξιούχων στους οποίους θα ανασταλεί/διακοπεί η καταβολή της σύνταξης, κατά περίπτωση, ανάλογα με την ανταπόκρισή τους ή και τα αποτελέσματα του ελέγχου αντίστοιχα.

Η ενημέρωση του αρχείου παραβατικότητας για τις ελεγχόμενες βάσει του ανωτέρω εγγράφου περιπτώσεις θα πρέπει να γίνεται ακόμα και όταν δεν συντρέχει λόγος διακοπής ή αναστολής της συνταξιοδότησης, με την καταχώρηση στο σχετικό πεδίο των παρατηρήσεων των στοιχείων του ειδικού δικαιολογητικού που προσκομίστηκε από το συνταξιούχο.

[ ]

4. Το παρόν έγγραφο αποτελεί απάντηση στα με αρ. πρωτ. 8086/9.5.2014, 5926/7.5.2014 και 1032/15.5.2014 έγγραφα των Υποκαταστημάτων Λάρισας, Αλεξανδρούπολης και Περιστερίου αντίστοιχα.

Η ορθή εφαρμογή όλων των προαναφερθέντων κατοχυρώνει την τήρηση της νομιμότητας και, επομένως, το δημόσιο συμφέρον και τους υπαλλήλους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Για το λόγο αυτό, **θα πρέπει να μεριμνήσετε ώστε να λάβουν γνώση του περιεχομένου του εγγράφου αυτού, με υπογραφή, όλοι οι αρμόδιοι υπάλληλοι της υπηρεσίας στην οποία προΐστασθε.**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Διοικητή
2. Γρ. Υποδιοικητή κ. Δ. Πατσούρη
(σχετ. α.π. 140/13.5.2014, 146/16.5.2014)
3. Γρ. Προϊστ. Γεν. Δ/νσης Ασφ/κών Υπηρεσιών
4. Γραφείο Διευθυντή Παροχών
5. Διεύθυνση Παροχών-Τμήμα Κύριας Σύνταξης

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΔΟΝΤΑΚΗ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
& ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ